

ACD/ 260821
Rept.
DAI. 26 FEB. 1955
Datum: 23-2-55
Code

Verbinding: 19
- 172'55 FVSN

Datum: 23-2-55

Betreft: Vergadering van de Federatie van Vrije Socialisten
in Nederland, gehouden op 20-2-55 in zaal Driehuis
aan de Amsterdamsestraatweg 54 te Utrecht.

Als afsluiting werd op Zondag, 20-2-55 te 10 uur in gemeld "feestgebouw" een bijeenkomst van de FVSN, afdeling Utrecht, gehouden, waarbij in totaal personen aanwezig waren, inbegrepen de spreker, t.w.:

Te omstreeks 10.30 uur werd de bijeenkomst door de Amsterdamse voorzitter geopend, die de aanwezigen van harte welkom heette en wel in het bijzonder de spreker van deze morgen, Hij zette uiteen dat deze bijeenkomst was belegd om de activiteit in de Utrechtse afdeling van de FVSN wat op te voeren en het speet hem dat de opkomst danook niet groter was ofschoon hij moest toegeven dat dit hem voor Utrecht ook weer niet helemaal tegenviel, temeer niet omdat hem was gebleken dat er juist hedenmorgen en nog wel op hetzelfde tijdstip in Utrecht ook een bijeenkomst was van "De Dageraad". Dit laatste was aan kam.

helaas niet bekend geweest, anders had deze bijeenkomst beter een week verschoven kunnen worden als De Dageraad niet vergaderde; dit zou z.i. de opkomst gunstig hebben beïnvloed. Daar echter gedane zaken geen keer nemen wil spr. maar roeien met de riemen die er zijn en vraagt hij, alvorens het woord te verlenen, aan kam. of deze eerst nog het een en ander te zeggen heeft.

Deze verklaart dat dit inderdaad het geval is maar dat hij slechts heel kort zal spreken daar hetgeen hij te zeggen heeft meer een persoonlijk woord van welkom is tot één der aanwezigen. Hierop richt zich speciaal tot de heer

en verklaarde hem wel zeer speciaal en persoonlijk op deze bijeenkomst welkom te heten. Hij verklaarde dat het hem uitzonderlijk goed deed om juist de heer onder de aanwezigen te mogen opmerken. Dit is - zo ging verder - voor mij

het teken dat in U het oude vuur nog niet is geblust. Ik herinner mij nu nog de tijd van rond de eerste wereldoorlog, toen gij, niet schroomde om openlijk aan te zetten tot dienstweigering. Gij schroomdet eveneens niet om de gevolgen van uw optreden in deze te aanvaarden. Veel hebben wij samen voor ons gemeenschappelijk ideaal mogen doen en datgene wat wij in Utrecht bereikt hebben is voor een groot deel aan U, kam. te danken... Hier kan zijn emotie bijna niet meer bedwingen en geeft hij met een teken het woord aan de spreker,

Deze spreker verklaarde dat het hem groot genoeg deed op deze bijeenkomst in Utrecht het woord te mogen voeren. Het onderwerp van deze morgen, "De strijd tussen Sartre en Camus", had hij kort geleden ook op een bijeenkomst in Amsterdam mogen behandelen, en naar hij meende te mogen zeggen met succes. Hij hoopte danook dat zijn gehoor in Utrecht eveneens zijn toelichting op de strijd tussen de beide grote figuren, Sartre en Camus, zou waarderen. Hij hield verder een betoog over deze beide denkers en belichtte in verschillende stellingen de strijd van opvattingen tussen beide figuren, maar zijn betoog was zo wetenschappelijk dat verreweg het grootste deel der aanwezigen hem niet kon volgen. Van de Utrechtse deelnemers maakten ogenschijnlijk en daarop een gunstige uitzondering, daar die heel geboeid luisterden. Het betoog van spreker kwam in grote trekken er op neer, dat deze eerst begon met er op te wijzen dat Sartre van huisuit RK was, een denkrichting die volgens hem in al de werken, zoals boeken en geschriften bepaalde stellingen van Sartre nog steeds is op te merken. Zijn van oorsprong RK grondslag is nog steeds de grondslag van al zijn beweringen, aldus spr. Sartre wordt danook wel genoemd de "religieuze atheïst", in tegenstelling tot Camus, die een Franse vader en een Spaanse moeder had. Door de laatste had Camus veel meer contact met de Spaanse opvattingen en helde hij in zijn denken veel meer over naar het anarcho-syndicalisme. Spreker merkte op dat er tussen Sartre en Camus eindeloze polemieken zijn geweest, waarin Camus aan Sartre danook verweet dat zijn opvattingen niet juist waren, hetgeen hij als een gevolg van de RK opvoeding van laatstgenoemde aanmerkte. Camus voerde tegen Sartre danook aan dat al zijn stellingen in wezen nog steeds uitgingen van zijn van oorsprong RK denken, een aantijging waarop volgens door Sartre nimmer een afdoend antwoord is gegeven.

ging verder in op de oorsprong van het anarchisme en verklaarde dat dit eigenlijk in Rusland was ontstaan. Ofschoon er reeds voor 1880 in dat land stromingen waren die het niet eens waren met het despotisme van de Czaren, traden deze eerst na 1880 meer naar buiten. Dit begon met het vermoorden van een generaal en nadien hebben de anarchisten meerdere z.g. gekroonde hoofden of machtswellustelingen in het zand doen bijten. Deze moorden werden met grote verbetering en felheid ten uitvoer gebracht en het is wel voorgekomen, aldus spreker, dat een jonge vrouw een "anarchistische bom" wierp naar een der onderdrukkers. Na dit begin in Rusland sloeg het

anarchisme vlug en fel over naar andere landen, voornamelijk wel naar die der Balkan, waar de uitingen vrijwel dezelfde waren. In diezelfde dagen, aldus spr., begon het Marxisme veld te winnen en zich als ideologie te verbreiden. Hij hield daarbij nog een uitgebreid betoog over Hegel

Via zijn voorgaande uiteenzettingen kwam spreker op de tegenwoordige economische opbloei die er ongetwijfeld thans in Rusland beleefd wordt. Deze was vooral na de laatste wereldoorlog een feit geworden en op grond van bekend geworden gegevens mag volgens hem worden aangenomen dat in de jaren 1970-80 de productie van Rusland geheel gelijk zal zijn aan die van Amerika, ja het is waarschijnlijk dat Amerika dan reeds zal zijn voorbijgestreefd. Dit voorbijstreven was volgens spreker reeds het doel geweest van Lenin en al is diens programma danook niet in alle details uitvoerbaar gebleken, in grote lijnen werd in Rusland toch wel bereikt wat daar nagestreefd werd. Hierbij moet men ook rekening houden met het feit dat niet elke tevoren uitgestippelde lijn geheel tot het einde kan worden gevolgd daar het bij het voort-schrijden van de tijd wel eens nodig blijkt de plannen aan de omstandigheden aan te passen. Overgaande op de bestaande militaire spanningen, greep spreker terug op de Franse revolutie en zei dat het tegenwoordige militarisme daarin zijn oorsprong vindt en met name in de persoon van Robespierre. Dit was volgens hem de man die de grondslag heeft gelegd welke het Napoleon mogelijk maakte een staand leger op te richten en de algemene dienstplicht in te voeren. Na Napoleon hebben al diens voormalige tegenstanders diens systeem van militaire dienstplicht overgenomen, hetgeen heden ten dage nog niet veranderd is en nog alom wordt gehandhaafd, hetgeen als oorzaakzorg van alle militaire spanning welke er in de wereld is, daar alle machten grote staande legers op de been houden hetgeen onvermijdelijk tot spanningen en oorlog moet leiden.

Na dit betoog gaf spreker gelegenheid vragen te stellen, doch hij vroeg het kort en beknopt te doen daar hij graag een bepaalde trein naar Amsterdam wilde halen. en gaven zich op.

bracht naar voren dat z.i. de tegenwoordige socialistten wel heel veel zijn veranderd in vergelijking met vroeger; alles is verwaterd. De mensen van tegenwoordig werken volgens hem de dienstplicht zelf in de hand door er geen verzet tegen te plegen. Naar zijn mening mogen alleen maar vrijwillige krachten worden aangetrokken voor militaire dienst en mag er geen dienstplicht bestaan. Als het leger alleen maar uit vrijwilligers bestond zou het veel kleiner zijn en minder kans op oorlog bestaan daar de risico's voor de beroepsmilitairen dan zoveel te groter waren.

antwoordde dat dit onderwerp thans niet ter sprake was maar hij wilde er wel even dit van zeggen: Als er alleen een leger van vrijwilligers zou zijn, zou dit op zichzelf nog geen oorlog voorkomen. Het ene land zou door omstandigheden als beschikbare mensen of financiën een groter leger op de been kunnen brengen en houden dan het andere, hetgeen eerder een oorlog zou bevorderen dan tegengaan.

begon met op te merken dat de kerken alle macht aan zich trekken. Er is, zo zeide hij, kort geleden een congres geweest waar 161 kerkgenootschappen vertegenwoordigd waren om te bespreken op welke wijze eenheid te bereiken zou zijn.

Men gelooft in al die kerken op zijn eigen manier maar als er maar één God bestaat kan die toch maar op één manier gediend worden. Men moet daarom de kerken bestrijden en hun doelstellingen aan de kaak stellen.

Ook dit punt was volgens niet aan de orde en hij ontnam de spreker het woord daar hij toch geen antwoord hierop zou geven. Wel stelde hij nog even als zijn mening dat het toch niet doenlijk zou zijn op de manier van de kerken te bestrijden aangezien er in de kerken teveel leden zijn die innerlijk diep geloven en er naar proberen te leven.

Deze uitlating was blijkbaar koren op de molen van die namelijk nog even het woord vroeg en een schimptirade aanhief op het kerkelijk leven waarbij hij zich speciaal tegen de RK kerk richtte. Volgens hem moeten al deze kerkelijke lieden eens flink door elkaar geschud worden en hun moet duidelijk worden gemaakt dat wij allen gelijk zijn en dat er na dit leven geen ander leven meer zal zijn. Morgenavond, zo ging hij verder, is er in mijn woonplaats, Doorn, een vergadering van de een of andere gereformeerde kerk, waar van leer zal worden getrokken tegen de Gduigen van Jehova. Deze laatste secte is, aldus , in Doorn ongeveer 20 man sterk. Bij de vergadering zal vrij debat zijn en spreker verklaarde van plan te zijn zelf naar die bijeenkomst te gaan en de mensen daar eens te vertellen wat hij van de kerk denkt. Ik ben de enige in Doorn, zo verklaarde hij, die anarchist is en ik word danook aangezien voor een zeer slecht mens. Er gaat danook geen week voorbij of er komt wel een z.g. kerkelijk iemand aan de deur om mij te bekeren.

Toen zo ver was gekomen nam het woord en zeide tot dat hij evenmin kerks is maar dat de methode van geheel verkeerd is. Men moet niet vergeten dat deze mensen tot in hun diepste wezen ervan overtuigd zijn dat alleen zij het weten en er geen andere uitleg bestaat. Men moet hen niet ruw door elkaar schudden maar er op wijzen dat zij de plicht hebben dagelijks te leven zoals hun door kerk en Bijbel wordt voorgehouden. Hiermede krijgt men vat op die mensen omdat dit een taal is die zij verstaan en vandaar uit kan men later deze mensen onze denkbeelden onder ogen brengen en hen daarmee trachten te overtuigen van hun verkeerde denkbeelden. Op die manier bereikt men meer dan op de manier die jij voorstelt, aldus besloot hij tegen . was het geheel met eens. Hierna bracht de Amsterdamse voorzitter de kameraden dank voor hun opkomst en de spreker voor zijn prachtig betoog en sloot hij de vergadering.

De bijeenkomst eindigde om 12.15 uur.